

Na osnovu člana 76 stav 1 tačka 8 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti («Službeni list Crne Gore», broj 24/19, 29/25, 3/26) i člana 14 stav 1 tačka 9 Statuta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore («Službeni list Crne Gore», broj 39/19), Upravni odbor Zavoda, na predlog direktora, na sjednici od 09.04.2026. godine, donosi

ODLUKU

o usvajanju Programa osposobljavanja žena za zapošljavanje na poslovima koji se tradicionalno smatraju muškim »Radom do kvalifikacije«

1. Usvaja se Program osposobljavanja žena za zapošljavanje na poslovima koji se tradicionalno smatraju muškim »Radom do kvalifikacije« za 2026. godinu.
2. Program iz tačke 1 dispozitiva ove odluke je njen sastavni dio.
3. O realizaciji odluke, staraće se Sektor za mjere aktivne politike zapošljavanja.
4. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Odredbama člana 38 stav 1 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti propisano je da se mjere aktivne politike zapošljavanja, među kojima i obrazovanje i osposobljavanje, sprovode kroz programe koje donosi Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje.

Odredbom člana 40 stav 1 Zakona, između ostalog, propisano je da obrazovanje i osposobljavanje podrazumijeva pružanje mogućnosti nezaposlenom licu da kroz program osposobljavanja za sticanje znanja i vještina potrebnih za obavljanje poslova određenog radnog mjesta kod poslodavca povećaju zapošljivost i zapošljavanje.

Program se realizuje u okviru programa Reformske agende Crne Gore 2024-2027 mjera 3.1.2 - Povećanje učešća ženske radne snage. Sprovodi se u kontekstu primjene revidovane metodologije koja targetira rodnu ravnopravnost u skladu sa pravilima ESF+.

Program osposobljavanja žena za zapošljavanje na poslovima koji se tradicionalno smatraju muškim »Radom do kvalifikacije« temelji se na principima jednakih šansi, nediskriminacije i rodne ravnopravnosti, uz poštovanje činjenice da ne postoje "muški" i "ženski" poslovi, već zanimanja u kojima je jedan pol dominantno zastupljen, što je posljedica dugoročnih društvenih obrazaca, stereotipa, obrazovnih i karijernih izbora, kao i strukture potražnje na tržištu rada.

Program je usmjeren na uključivanje žena u zanimanja u kojima se u Crnoj Gori pretežno zapošljavaju muškarci, tj. u kojima je:

- učešće muškaraca iznad 60% (dokaz muške dominacije u zapošljavanju),
- obim zapošljavanja sa evidencije nezaposlenih dovoljno velik da program ima efekat, i
- ulazak žena realno izvodljiv uz kratkoročno osposobljavanje, praksu i mentorsku podršku.

Program se sprovodi u realnom radnom okruženju poslodavca, na stvarnim radnim mjestima ili kroz kombinovani model osposobljavanja i stručnog usavršavanja, specijalizacije i obavljanja konkretnih radnih zadataka na radnom mjestu (učenje kod poslodavca) shodno programu neformalnog obrazovanja koji je donio poslodavac, učenja na konkretnom radnom mjestu. Zakonom o budžetu za 2026. godinu ("Službeni list Crne Gore", broj 159/25) opredjeljena su sredstva za finansiranje mjere obrazovanje i osposobljavanje u iznosu od 2 mil. €, od kojih se za

realizaciju ovog programa, opredjeljuju sredstva u iznosu od 327.970,00 €, uz mogućnost njihovog uvećanja u okviru budžetom opredjeljenih sredstava za finansiranje mjere, a u zavisnosti od iskazanih potreba potencijalnih korisnika programa obrazovanja i osposobljavanja u tekućoj godini.

Članom 44 stav 2 Zakona, propisano je da se programom utvrđuju uslovi, kriterijumi i obim sredstava za njihovo sprovođenje, kao i ciljna grupa kojoj je program namijenjen. Programom su shodno navedenoj zakonskoj odredbi, između ostalog, utvrđeni:

Ciljna grupa programa, koju čine nezaposlene žene iz posebno osjetljivih grupa nezaposlenih lica, prijavljenih u evidenciju Zavoda najkraće šest mjeseci u kontinuitetu.

Ciljevi programa su unaprijeđenje položaja žena na tržištu rada stvaranjem jednakih mogućnosti za zapošljavanje i profesionalni razvoj, promjenom strukture zapošljavanja žena, kroz njihov ulazak u zanimanja i sektore koji su u Crnoj Gori dominantno muški, a u kojima se istovremeno bilježi stabilan obim zapošljavanja lica iz evidencije nezaposlenih i stvorenje uslova za održivo zapošljavanje.

Struktura programa, obuhvata aktivnosti, tj. ključne radnje za njegov razvoj i implementaciju, koje započinju raspisivanjem javnog konkursa za realizaciju programa, saglasno odredbi člana 44a Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Uslovi i kriterijumi za izbor korisnika sredstava za realizaciju programa – izvođača u osnovi podrazumijevaju ispunjenost uslova sa aspekta prihvatljivosti, tj. opravdanosti potencijalnih izvođača i način njihovog izbora, a u okviru raspoloživih sredstava za ovu namjenu.

Uslovi za uključivanje nezaposlenih lica u program, podrazumijevaju da lice pripada ciljnoj grupi programa i da je pripremljeno za uključivanje u program.

Rezultat realizacije programa kojim se, shodno postavljenom programskom cilju, očekuje da je:

- Uključeno 75 lica iz ciljne grupe programa.
- 95% učesnika zaposleno u najkraćem trajanju ekvivalentnom trajanju programa.
- Najmanje 15% učesnika ostalo u radnom odnosu po završetku programa.

Obim sredstava za finansiranje programa iznosi 327.970,00 €.

Finansijska podrška Zavoda u realizaciji programa nije uslovljena stvarnim troškovima izvođača već brojem učesnika, radnim mjestom na kojem se učesnica zapošljava, dužinom trajanja radnog vremena u radnoj sedmici i na mjesečnom nivou iznosi: do 677,00 € na puno radno vrijeme, odnosno do 350,00 € na nepuno radno vrijeme za učesnicu koja se osposobljava za obavljanje poslova za koja je predviđen nivo obrazovanja od I do V i do 925,00 € na puno radno vrijeme, odnosno 465,00 € na nepuno radno vrijeme, za učesnicu koja se osposobljava za obavljanje poslova za koja je predviđen VI ili VII nivo obrazovanja, kao i do 250 € za troškove mentorstva, materijalne i druge troškove potrebne za realizaciju programa, nezavisno od ukupnog broja učesnika i broja angažovanih mentora.

Program osposobljavanja žena za zapošljavanje na poslovima koji se tradicionalno smatraju muškim »Radom do kvalifikacije« sprovodiće se i pratiti u cilju efikasnog upravljanja programom i sagledavanja mjerljivih pokazatelja napretka i indikatora rezultata saglasno odredbama 44 i 45 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Nakon realizacije programa Zavod će sagledati:

- proces sprovođenja programa, uključujući i strukturne karakteristike učesnika programa,
- ostvarene rezultate i
- troškove sprovođenja programa.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

Broj: 01-120/26-1399

Podgorica, 09.04.2026. godine

UPRAVNI ODBOR
PREDSJEDNIK
mr Aleksandar Šipčić

Dostavljeno:

- 01;
- 05;
- 12;
- A/a.

RA CG 2024-2027	MJERA 3.1.2.
MJERA APZ	OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE
KATALOG MJERA I PROGRAMA APZ	PROGRAM BROJ: 05-120/26 – 1-30

**PROGRAM
OSPOSOBLJAVANJA ŽENA ZA ZAPOŠLJAVANJE
NA POSLOVIMA KOJI SE TRADICIONALNO SMATRAJU MUŠKIM
RADOM DO KVALIFIKACIJE**

Podgorica, april 2026. godine

I OSNOVNI ELEMENTI PROGRAMA

<p>1.1. Normativni i programsko-planski osnov/okvir</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti ("Službeni list Crne Gore", broj 24/19 i 29/25), članom 38 stav 1 utvrđeno je da se mjere aktivne politike zapošljavanja, među kojima i obrazovanje i osposobljavanje, sprovode kroz programe koje donosi Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje, a realizuju se u skladu sa pravilima o dodjeli državne pomoći. Odredbom člana 40 stav 1 Zakona, između ostalog propisano je da obrazovanje i osposobljavanje podrazumijeva pružanje mogućnosti nezaposlenom licu da se sticanje znanja i vještina potrebnih za obavljanje poslova određenog radnog mjesta <i>Program osposobljavanja žena za zapošljavanje na poslovima koji se tradicionalno smatraju muškim „Radom do kvalifikacije“</i> pripremljen je saglasno članu 44 stav 2 Zakona, kojim je propisano da se programom aktivne politike zapošljavanja utvrđuju uslovi, kriterijumi i obim sredstava za njihovo sprovođenje, kao i ciljna grupa kojoj je program namijenjen. Sadržajno je izveden iz <i>programa osposobljavanja na konkretnom radnom mjestu (šifra: 1-3) iz Kataloga mjera i programa aktivne politike zapošljavanja</i>, donijetog Odlukom Upravnog odbora Zavoda, broj: 01-120/26-487 od 09.02.2026. godine, kao i izmjena i dopuna Kataloga mjera i programa aktivne politike zapošljavanja broj 01-120/26-1093 od 20/3/2026. godine i izmjena i dopuna Kataloga mjera i programa aktivne politike zapošljavanja broj 01-120/26- _____ od 09/04/2026. godine. Program će se sprovesti i kontinuirano pratiti u cilju efikasnog upravljanja programom i sagledavanja mjerljivih pokazatelja napretka i indikatora rezultata, saglasno odredbama člana 44a, 44b, 44c i člana 45 Zakona, na način opisan Katalogom mjera i programa aktivne politike zapošljavanja. Zakonom o budžetu za 2026. godinu ("Službeni list Crne Gore", broj: 159/25), opredijeljena su sredstva za finansiranje mjere „Obrazovanje i osposobljavanje“ u iznosu od 2 mil. €, od kojih se za sprovođenje ovog programa, saglasno Programu rada Zavoda za 2026. godinu, opredjeljuju sredstva u iznosu od 327.970,00 €, uz mogućnost njihovog uvećanja u okviru budžetom opredjeljenih sredstava za Aktivnost 15 021 004 001, a u zavisnosti od iskazanih potreba potencijalnih korisnika svih programa koji će se u tekućoj godini realizovati u okviru ove mjere.▪ Program osposobljavanja žena za zapošljavanje na poslovima koji se tradicionalno smatraju muškim „Radom do kvalifikacije“ realizovaće se dodjelom pomoći male vrijednosti (de minimis pomoć) koja predstavlja kategoriju pomoći koje ne podliježu postupku prijave u smislu Zakona o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore", broj: 12/18), kako se ne bi premašio dozvoljeni iznos od 300.000,00 €, tokom bilo kojeg perioda od tri fiskalne godine, shodno Pravilniku o izmjeni i dopuni Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Službeni list Crne Gore", broj: 26/24 i 41/25).▪ Program se realizuje u okviru programa Reformske agende Crne Gore 2024-2027 – mjera 3.1.2. usmjerena na žene. Sprovodi se u kontekstu primjene revidovane metodologije koja targetira rodnu ravnopravnost u skladu sa pravilima ESF+
<p>1.2. Svrha i opravdanost</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Program je utemeljen, na principima jednakih šansi, nediskriminacije i rodne ravnopravnosti, uz poštovanje činjenice da ne postoje "muški" i "ženski" poslovi, već zanimanja u kojima je jedan pol dominantno zastupljen, što je posljedica

programa

dugoročnih društvenih obrazaca, stereotipa, obrazovnih i karijernih izbora, kao i strukture potražnje na tržištu rada.

- Administrativni podaci Zavoda za zapošljavanje Crne Gore ukazuju da je u posljednje tri godine sa evidencije nezaposlenih lica, zaposleno ukupno 41.082 lica, od čega 24.133 žene (58,74%) i 16.949 muškaraca (41,26%). Ovaj odnos potvrđuje da žene čine značajan dio ukupnih zapošljavanja, ali istovremeno jasno pokazuje postojanje izražene horizontalne segregacije po zanimanjima - veliki broj zanimanja u kojima muškarci čine preko 60% zaposlenih u posmatranom periodu. Ovakvo stanje ima dugoročne posljedice po ekonomski položaj žena, njihove mogućnosti napredovanja i stabilnost zaposlenja, kao i na ukupnu raspoloživost radne snage u sektorima koji su strateški važni za razvoj ekonomije.
- Na osnovu statističkih podataka koji se odnose na broj zaposlenih sa evidencije Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u periodu od 1.1.2023. do 31.12.2025. godine kao tipično „muški poslovi“ (poslovi u kojima su muškarci zastupljeni preko 60%) i istovremeno relevantna po obimu zapošljavanja, izdvajaju se sljedeća zanimanja (navedeni su procenti iz posmatranog perioda i ukupni broj zaposlenih sa evidencije):
 - *Automehaničar* – 100,00% muškarci (0,00% žene), ukupno 548
 - *Kelner* – 79,89% muškarci (20,11% žene), ukupno 542
 - *Elektrotehničar za računare (IV SSS)* – 68,48% muškarci (31,52% žene), ukupno 422
 - *Mašinski tehničar – konstruktor (IV SSS)* – 67,53% muškarci (32,47% žene), ukupno 388
 - *Elektrotehničar energetike (IV SSS)* – 91,09% muškarci (8,91% žene), ukupno 359
 - *Tehničar drumskog saobraćaja (IV SSS)* – 75,75% muškarci (24,25% žene), ukupno 301
 - *Mehaničar / mašinista / mašinbravar (III SSS i KV)* – 93,81% muškarci (6,19% žene), ukupno 226
 - *Elektroinstalater* – 99,55% muškarci (0,45% žene), ukupno 220
 - *Metalostrugar* – 85,43% muškarci (14,57% žene), ukupno 199
 - *Mašinski tehničar – tehnolog (IV SSS)* – 75,63% muškarci (24,37% žene), ukupno 197
 - *Bravar* – 98,45% muškarci (1,55% žene), ukupno 194
 - *Elektrotehničar za telekomunikacije (IV SSS)* – 66,32% muškarci (33,68% žene), ukupno 193
 - *Elektrotehničar elektronike (IV SSS)* – 80,65% muškarci (19,35% žene), ukupno 186
 - *Konobar* – 68,16% muškarci (31,84% žene), ukupno 179
 - *Autoelektričar* – 100,00% muškarci (0,00% žene), ukupno 169
 - *Elektromehaničar* – 99,37% muškarci (0,63% žene), ukupno 158
 - *Profesor fizičke kulture* – 88,46% muškarci (11,54% žene), ukupno 156
 - *Bachelor primijenjenog računarstva* – 76,92% muškarci (23,08% žene), ukupno 130
 - *Tehničar za kompjutersko konstruisanje i upravljanje* – 68,03% muškarci (31,97% žene), ukupno 122
 - *Šumarski tehničar* – 96,67% muškarci (3,33% žene), ukupno 120
 - *Vozač drumskog vozila* – 96,23% muškarci (3,77% žene), ukupno 106
 - *Veterinarski tehničar* – 68,63% muškarci (31,37% žene), ukupno 102
 - *Mašinski tehničar – tehnolog održavanja mašina* – 74,26% muškarci (25,74% žene), ukupno 101
 - *Automehatroničar* – 100,00% muškarci (0,00% žene), ukupno 83

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Instalater sanitarnih uređaja, grijanja i klimatizacije</i> – 100,00% muškarci (0,00% žene), ukupno 79 - <i>Zavarivač – rezač gasom</i> – 100,00% muškarci (0,00% žene), ukupno 78. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropski okvir prepoznaje segregaciju u zanimanjima kao ključnu prepreku ravnopravnom učešću žena u tržištu rada i naglašava ulogu javnih službi zapošljavanja (PES) u kreiranju mjera koje povećavaju zapošljivost žena i u netradicionalnim sektorima, kroz saradnju sa poslodavcima, suzbijanje stereotipa i primjenu rodnog mainstreaminga u politikama tržišta rada. Ovo je jasno navedeno u dokumentu Evropske komisije (DG Employment) i Evropske mreže javnih službi zapošljavanja: „<i>European Network of Public Employment Services – PES approaches to the promotion of gender equality: Gender equality, underemployment and involuntary part-time work – Study Report</i>“¹. ▪ Navedeno, nameće potrebu da se programima aktivne politike zapošljavanja, u skladu sa savremenim evropskim pristupima tržištu rada, djeluje preventivno i razvojno, pružajući punu podršku ženama da steknu relevantne stručne kompetencije, ali i utičući na promjenu praksi zapošljavanja, kroz saradnju sa poslodavcima, promociju uspješnih primjera i stvaranje podsticajnog radnog okruženja. Time se, između ostalog, jača mogućnosti žena za stabilnije i bolje plaćeno zaposlenje, doprinosi većem uključivanju žena u sektore gdje su nedovoljno zastupljene, smanjuje rodna segregacija na tržištu rada i širi baza kvalifikovane radne snage u deficitarnim oblastima. ▪ Program predstavlja ciljanu, pravednu i tržišno utemeljenu intervenciju kojom se, kroz konkretne mehanizme osposobljavanja, podrške i podsticaja, ženama otvaraju realne mogućnosti za zapošljavanje u zanimanjima sa većim potencijalom zapošljavanja i većim mogućnostima karijernog napredovanja.
1.3. Programski ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unaprijeđen položaja žena na tržištu rada - jednake mogućnosti za zapošljavanje i profesionalni razvoj. ▪ Promjena strukture zapošljavanja žena, kroz njihov ulazak u zanimanja i sektore koji su u Crnoj Gori dominantno muški, a u kojima se istovremeno bilježi stabilan obim zapošljavanja lica iz evidencije nezaposlenih. ▪ Stvoreni uslovi za održivo zapošljavanje.
1.4. Ciljna grupa programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nezaposlene žene iz posebno osjetljivih grupa nezaposlenih lica, prijavljenih u evidenciju Zavoda najkraće šest mjeseci u kontinuitetu.
1.5. Planiran broj učesnika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 75 lica iz ciljne grupe programa.
1.6. Trajanje programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program se realizuje u trajanju do 12 mjeseci. ▪ Dužina sprovođenja programa zavisi od od dužine perioda osposobljavanja učesnika za rad uz kontinuirani mentoring, a koja u zavisnosti od složenosti poslova određenog radnog mjesta može trajati od jednog do četiri mjeseca. Nakon perioda osposobljavanja slijedi period samostalnog obavljanja poslova radnog mjesta u duplo dužem trajanju od perioda osposobljavanja.

¹ Publications Office of the European Union, 2020; autori ICON Institute Public Sector – Silvia Sansonetti i Eamonn Davern), dostupno na: <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=23300&langId=en>

1.7. Lokacija realizacije programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program se sprovodi u svim opštinama Crne Gore.
1.8. Sadržaj programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program je usmjeren na uključivanje žena u zanimanja u kojima se u Crnoj Gori pretežno zapošljavaju muškarci, tj. u kojima je: <ul style="list-style-type: none"> - učešće muškaraca iznad 60% (dokaz muške dominacije u zapošljavanju), - obim zapošljavanja sa evidencije nezaposlenih dovoljno velik da program ima efekat, i - ulazak žena realno izvodljiv uz kratkoročno osposobljavanje, praksu i mentorsku podršku. ▪ Program se sprovodi u realnom radnom okruženju poslodavca, na stvarnim radnim mjestima ili kroz kombinovani model osposobljavanja i stručnog usavršavanja, specijalizacije i obavljanja konkretnih radnih zadataka na radnom mjestu (učenje kod poslodavca) shodno programu neformalnog obrazovanja koji je donio poslodavac 2, učenja na konkretnom radnom mjestu3. ▪ Poslodavac shodno potrebama radnog mjesta određuje način realizacije programa i iskazuje ga prijavom na javni konkurs. ▪ Realizacija programa započinje danom stupanja na rad učesnika programa. <p>Programske aktivnosti treba da omoguće sticanje novih ili obnavljanje zastarjelih praktičnih znanja i vještina učesnika za obavljanje poslova određenog radnog mjesta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poslodavac učesnicima obezbijeduje osposobljavanje uz podršku mentora od 20⁴ do 25 časova nedjeljno i osigurava sticanje potrebnih teorijskih i praktičnih znanja i vještina. <p>Osposobljavanje se sprovodi saglasno operativnom planu koji priprema poslodavac i kojim, između ostalog, definiše vremenski period trajanja osposobljavanja, kao i nivo znanja i vještina koje učesnik treba da postigne da bi mogao obavljati poslove određenog radnog mjesta.</p> <p>Proces osposobljavanja ishoduje potvrdom o osposobljenosti za obavljanje poslova određenog radnog mjesta, koju učesnicima izdaje poslodavac.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Po isteku perioda osposobljavanja učesnici će samostalno obavljati poslove radnog mjesta za koje su se osposobili, u duplo dužem trajanju od perioda osposobljavanja. <p>Učesnici koji su se osposobljavali za obavljanje poslova u trajanju od:</p>

² Član 15, stav 2, tačka 3 Zakona o obrazovanju odraslih (Službeni list Crne Gore, broj 51/2025)

³ Član 22, Zakon o obrazovanju odraslih (Službeni list Crne Gore, broj 51/2025)

⁴ Primjenljivo za učesnice programa sa ograničenom radnom aktivacijom, uslovljenom usklađivanjem radnih sa porodičnim obavezama
– izvor verifikacije: individualni plan zapošljavanja i ugovor o uključivanju u program.

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>jednog mjeseca</i>, samostalno će obavljati poslove tog radnog mjesta u trajanju od još <i>dva mjeseca</i>; - <i>dva mjeseca</i>, samostalno obavljati poslove tog radnog mjesta u trajanju od još <i>četiri mjeseca</i>; - <i>tri mjeseca</i>, samostalno će obavljati poslove tog radnog mjesta u trajanju od još <i>šest mjeseci</i> i - <i>četiri mjeseca</i>, samostalno će obavljati poslove tog radnog mjesta u trajanju od još <i>osam mjeseci</i>. <p>Shodno navedenom, poslodavci će program realizovati u trajanju od tri, šest, devet ili 12 mjeseci i u istom minimalnom-obaveznom trajanju sa učesnicima zaključiti ugovore o radu, uz finansijsku podršku Zavoda do 50% ugovorenog trajanja programa.</p>
<p>1.9. Obim sredstava za finansiranje programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Za finansiranje programa opredijeljena su sredstva u iznosu od 327.970,00 €. ▪ Finansijska podrška Zavoda u realizaciji programa nije uslovljena stvarnim troškovima izvođača već brojem učesnika, radnim mjestom na kojem se učesnik zapošljava, dužinom trajanja radnog vremena u radnoj sedmici i na mjesečnom nivou iznosi: <ul style="list-style-type: none"> - do 677,00 € po učesniku koji se osposobljava i zapošljava na radnom mjestu za koje je predviđen I,II, II, IV ili V nivo obrazovanja, na puno radno vrijeme; - do 350,00 € po učesniku koji se osposobljava i zapošljava na radnom mjestu za koje je predviđen I,II, II, IV ili V nivo obrazovanja, na nepuno radno vrijeme; - do 925,00 € po učesniku koji se osposobljava i zapošljava na radnom mjestu za koje je predviđen Vi ili VII nivo obrazovanja, na puno radno vrijeme; - do 465,00 € po učesniku koji se osposobljava i zapošljava na radnom mjestu za koje je predviđen Vi ili VII nivo obrazovanja, na nepuno radno vrijeme; - do 250,00 € za troškove mentorstva, materijalne i druge troškove potrebne za realizaciju programa, nezavisno od ukupnog broja učesnika i angažovanih mentora. <p><u>Naknada troškova</u>: po osnovu ugovora o realizaciji programa dodjelom pomoći male vrijednosti, tzv. „<i>de minimis</i>“ pomoći zaključenog između Zavoda i izvođača programa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Isplata sredstava vrši se sljedećom dinamikom: <ul style="list-style-type: none"> - sredstva u iznosu od 80%, po zaključenju ugovora o realizaciji programa; - sredstva u iznosu do 20%, po isteku poslednjeg mjeseca izvršenja ugovora. <p><u>Sredstvo obezbjeđenja</u> – blanko mjenica i mjenično ovlašćenje koje Izvođač dostavlja Zavodu pri zaključenju ugovora o realizaciji programa dodjelom pomoći male vrijednosti, tzv. <i>de minimis</i> pomoći.</p>
<p>1.10. Očekivani rezultati</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uključeno 75 lica iz ciljne grupe programa. ▪ 95% učesnika je zaposleno u najkraćem trajanju ekvivalentnom trajanju programa. ▪ Najmanje 15% učesnika ostalo u radnom odnosu po završetku programa. <p><u>Izvor verifikacije</u>: zaključen individualni plan zapošljavanja, ugovor o radu, prijava na obavezno socijalno osiguranje, potvrda poslodavca i evidencija Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.</p>

II USLOVI I KRITERIJUMI SPROVOĐENJA PROGRAMA

2.1. Uslovi za izvođače programa

- Da bi se smatrao prihvatljivim za realizaciju programa poslodavac – podnosilac prijave treba da:
 - svoju djelatnost obavlja u privatnom sektoru, na teritoriji Crne Gore;
 - je registrovan za obavljanje djelatnosti, najmanje 12 mjeseci na dan objave javnog konkursa za realizaciju programa;
 - djelatnost ne obavlja u sektoru usluga povezanih sa izvoznom djelatnosti i u sektoru primarne poljoprivrede i ribarstva;
 - je registrovan za obavljanje djelatnosti u okviru grupe djelatnosti iz sektora povezanih sa zelenim/digitalnim radnim mjestima utvrđenim ovim dokumentom – kada je to primjenljivo;
 - nije privredno društvo čiji je osnivač ili većinski vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave i
 - nije registrovan kao nevladina organizacija.

Izvor verifikacije: izvod iz registra nadležnog organa.

- je upoznat da sredstva Zavoda za finansiranje ovog programa predstavljaju državnu pomoć male vrijednosti i da ne smiju prelaziti iznos od 300.000,00 € u bilo kojem periodu od tri fiskalne godine, te da mu se po navedenom osnovu može dodijeliti zakonska pomoć male vrijednosti, tzv. de minimis pomoći;

Izvor verifikacije: izjava podnosioca prijave i izjave za pomoći male vrijednosti i evidencija o dodijeljenim državnim pomoćima.

- nije u stečajnom postupku, postupku likvidacije, nije prestao obavljati djelatnost i da mu žiro račun nije blokiran;
- preuzme obavezu da sa učesnicima programa zaključi ugovor o radu u trajanju navedenom u prijavi za realizaciju programa;
- angažuje mentora sa nivoom kvalifikacije obrazovanja ne nižim od zahtijevanog nivoa kvalifikacije učesnika i sa najmanje tri godine radnog iskustva, ukoliko posebnim propisom nije drugačije određeno;
- angažuje jednog mentora za najviše četiri učesnika programa, ukoliko posebnim propisom nije drugačije određeno;
- je upoznat da ne može angažovati mentora koji je tokom perioda realizacije programa angažovan na poslovima osposobljavanja učesnika drugog/ih programa od strane istog ili drugog poslodavca.

Izvor verifikacije: izjava podnosioca prijave.

- posjeduje tehničke i prostorne kapacitete za realizaciju programa za zahtijevani broj učesnika.

Izvor verifikacije: izjava podnosioca prijave i nalaz neposrednog uvida Zavoda u postojanje uslova za realizaciju programa.

- ima izmirene obaveze po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja zaključno sa godinom koja prethodi godini objave javnog konkursa na dan 31.12.2025. godine i/ili da redovno izmiruje reprogramirane poreske obaveze, shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja ("Službeni list Crne Gore", broj 145/21) na dan objave javnog konkursa za realizaciju ovog programa;
- sa zapošljavanjem učesnika u ovom programu ostvaruje neto porast broja zaposlenih u odnosu na prosječan broj zaposlenih u poslednjih 12 mjeseci;

	<ul style="list-style-type: none"> - na dan objave javnog konkursa ima najmanje jednog zaposlenog; - je upoznat da je broj učesnika programa uslovljeno postojećim brojem zaposlenih lica kod poslodavca, prijavljenih na obavezno socijalno osiguranje na puno radno vrijeme od 40 časova nedjeljno, na dan raspisivanja konkursa za realizaciju ovog programa, te da shodno tome može zahtijevati realizaciju programa za: <ul style="list-style-type: none"> o najviše jednog učesnika, ukoliko ima do dva zaposlena lica; o najviše dva učesnika, ukoliko ima od tri do pet zaposlenih lica; o najviše tri učesnika, ukoliko ima od šest do 50 zaposlenih lica; o najviše četiri učesnika, ukoliko ima više od 50 zaposlenih lica. <p><i>Izvor verifikacije: IOPPD obrazac i Uvjerenje Poreske uprave.</i></p>
<p>2.2. Postupak izbora korisnika sredstava za realizaciju programa - izvođača programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Za izbor korisnika sredstava za realizaciju programa Zavod raspisuje javni konkurs koji se objavljuje u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore, oglasnim tablama biroa rada i na internet stranici Zavoda - http://www.zzzcg.me <p>Podnosioci prijava će se javnim konkursom upoznati sa uslovima za realizaciju programa, načinom finansiranja programa, načinom podnošenja prijava i kriterijumima izbora.</p> <p>Prijava za realizaciju programa sa pratećim priložima i konkursom zahtjevanom dokumentacijom, kojom podnosilac prijave dokazuje ispunjenost uslova utvrđenih programom za koji aplicira, može se podnijeti neposredno ili elektronskim putem - portal https://mojzavod.zzzcg.me/ na kojem je dostupno i korisničko uputstvo o načinu apliciranja.</p> <p>Prijava se elektronski podnosi, u skladu sa propisima o elektronskoj upravi. Zahtjevana dokumentacija se skenira i u PDF formatu prilaže uz prijavu koja se podnosi elektronskim putem. Prijave koje se podnose neposrednim putem, predaju se lično na arhivi Zavoda prema opštini spovođenja programa ili mjestu sjedišta, odnosno prebivališta/boravka nezaposlenog lica koje podnosi prijavu.</p> <p>Podnosilac prijava koji planira realizaciju programa u više opština, podnosi posebno prijavu za svaku od opština realizacije.</p> <p>Prijave podnijete na javni konkurs će obrađivati i ocjenjivati Komisija za obradu prijava i utvrđivanje liste učesnika javnog konkursa (u daljem tekstu: Komisija).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ U postupku obrade prijava, Komisija utvrđuje administrativnu usaglašenost i opravdanost podnijetih prijava. <p><i>Administrativno usaglašena prijava je:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>blagovremena prijava</i> (podnijeta u okviru konkursom utvrđenog roka za podnošenje prijava); - <i>uredna prijava</i> (podnijeta na utvrđeni način, u zahtjevanom formatu, broju primjeraka, sa kompletnim informacijama datim saglasno uputstvima iz obrasca prijave i njegovih priloga, potpisanih i ovjerenih na zahtjevani način) i - <i>potpuna prijava</i> (podnijeta sa priložima i konkursom zahtjevanom dokumentacijom kojom podnosilac dokazuje ispunjenost uslova utvrđenih programom iz predmeta javnog konkursa). <p>Komisija neće razmatrati prijave koje su podnijete putem pošte ili na neki drugi način koji nije predviđen javnim konkursom (npr. fax-om ili e-mailom), kao i prijave</p>

podnijete nakon isteka krajnjeg roka za podnošenje prijave, bez obzira na okolnosti koje su prouzrokovale kašnjenje. Ove prijave se odbijaju kao *administrativno neusaglašene prijave*.

Komisija će u postupku obrade prijava, na internet stranici Zavoda, najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka javnog konkursa, objaviti listu podnosilaca prijave koji nijesu dostavili urednu i potpunu prijavu, uz navođenje utvrđenih nedostataka. Podnosioci imaju mogućnost da otklone nedostatke u roku od pet dana od dana objavljivanja liste. Ukoliko podnosilac prijave otkloni nedostatke u navedenom roku, smatraće se da je prijava bila uredna od dana njenog podnošenja, u suprotnom biće odbijena.

Opravdana prijava je prijava podnijeta od strane podnosioca koji ispunjava uslove utvrđene programom iz Poglavlja II, tačka 2.1. Neopravdane prijave se odbijaju.

- Po okončanom postupku obrade prijava, Komisija vrši evaluaciju administrativno usaglašениh i opravdаниh prijava primjenom kriterijuma izbora i u okviru raspoloživih sredstava za ovu namjenu utvrđuje bodovnu/rang listu.
- Ocjena prijava izvršiće se primjenom sljedećih kriterijuma izbora:
 - Značaj programa;
 - Planirani rezultati programa i
 - Konkurentnost i razvijenost opštine sprovođenja programa.

Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti primjenom navedenih kriterijuma izbora je 100.

Značaj programa

Ovo je eliminacioni kriterijum i ne iskazuje se bodovima. Primjenom ovog kriterijuma utvrđuje se da li su potrebe koje je podnosilac naveo u prijavi za realizaciju programa usklađene sa potrebama nezaposlenih lica pripremljenih za uključivanje u program, uzimajući u obzir i pripremljena nezaposlena lica iz drugih opština koja su iskazala spremnost da se uključe u program i van mjesta prebivališta.

Ukoliko potrebe nijesu usklađene, prijava će se smatrati irelevantnom i neće se dalje ocjenjivati. Izuzetno, kada dva ili više podnosilaca u prijavama iskažu potrebu da programima u istoj opštini sprovođenja obuhvate veći broj učesnika od broja pripremljenih lica, Komisija će pristupiti ocjenjivanju njihovih prijava primjenom ostalih kriterijuma izbora.

Planirani rezultati programa

Ovaj kriterijum se odnosi na održivost zaposlenja učesnika programa.

Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti primjenom ovog kriterijuma je 60.

Primjenom ovog kriterijuma izbora prijave se ocjenjuju shodno planiranoj dužini trajanja radnog odnosa i broju zaposlenih učesnika. Prijava za realizaciju programa kojom se ne predviđa zaključenje ugovora o radu sa učesnikom u trajanju dužem od obaveznog perioda trajanja radnog odnosa u programu, ocjeniće se dodjelom 0 bodova.

Konkurentnost i razvijenost opštine sprovođenja programa

Po ovom kriterijumu izbora izvođača, prijave za realizaciju programa ocjenjuju se shodno indeksu razvijenosti opštine sprovođenja programa utvrđenom Pravilnikom o izmjeni pravilnika o utvrđivanju liste stepena razvijenosti jedinica lokalne samouprave («Službeni list Crne Gore» broj: 103/23, 122/25).

Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti primjenom ovog kriterijuma izbora je 40.

Prijave kojima se planira sprovođenje programa u opštini sa najnižim indeksom razvijenosti, ostvaruju maksimalan broj bodova, dok prijave kojima se planira sprovođenje programa u opštini sa najvišim indeksom razvijenosti ostvaruju minimalan broj bodova.

Prijave za realizaciju programa za pojedinu opštinu sprovođenja, ocjenjuju se tako što se najniži indeks razvijenosti opštine podijeli sa indeksom razvijenosti opštine u kojoj se program sprovodi i dobijeni rezultat pomnoži sa maksimalnim brojem bodova koji se može ostvariti po ovom kriterijumu.

- Kada primjenom navedenih kriterijuma izbora dva ili više podnosilaca prijave za realizaciju programa u istoj opštini ostvare isti broj bodova, prednost pri izboru imaće podnosilac koji nije koristio finansijska sredstva Zavoda za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja iz 2025. godine.

Ukoliko se na ovaj način ne može izvršiti izbor, prednost se daje podnosiocu koji nije koristio finansijska sredstva Zavoda za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja iz 2024. i 2023. godine.

U situacijama u kojima se na navedeni način ne može izvršiti izbor, prednost će se odrediti shodno održivosti realizovanih programa zapošljavanja (podsticaji za zapošljavanje, osposobljavanje za samostalan rad i osposobljavanje za rad kod poslodavca) iz prethodne 2024. i 2023. godine.

Posmatra se učešće zaposlenih lica koja su nastavila radni odnos kod poslodavca po izvršenju ugovora o realizaciji jednog, dva ili sva tri navedena programa u 2023. godini, u ukupnom ugovorenom broju učesnika odnosnog-ih programa. Prednost će, sledećim redosledom, imati poslodavci kod kojih je na dan objave konkursa zaposleno najmanje 50% od ukupnog broja učesnika programa, zatim od 30% do 50% i na kraju poslodavci sa od 10% do 30% zaposlenih učesnika na dan objave konkursa za realizaciju programa.

Kada se izbor ne može izvršiti na prethodno opisani način, redoslijedom navedenog, prednost pri izboru utvrdiće se žrijebanjem.

- Komisija može, uz saglasnost podnosilaca prijave za realizaciju programa, izvršiti korekciju zahtjevanog broja i strukture učesnika programa.
- Izbor korisnika sredstava za realizaciju programa vrši se na osnovu bodovne liste učesnika javnog konkursa i u okviru raspoloživih sredstava za ovu namjenu.

Odluka o izboru korisnika sredstava za realizaciju programa objavljuje se na internet stranici Zavoda.

Protiv odluke o izboru korisnika sredstava može se izjaviti žalba Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, u roku od 15 dana od dana objavljivanja odluke.

	<p>Žalba ne odlaže izvršenje odluke.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Međusobna prava, obaveze i odgovornosti Zavoda i korisnika sredstava – izvođača programa uređiće se ugovorom o realizaciji programa dodjelom pomoći male vrijednosti, tzv. <i>de minimis</i> pomoći.
<p>2.3. Obaveze izvođača</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obaveze izvođača programa utvđuju se ugovorom o realizaciji programa i razrađuju operativnim priručnikom koji čini sastavni dio ugovora. ▪ Izvođač se u osnovi obavezuje da: <ul style="list-style-type: none"> - sačini i Zavodu dostavi operativni plan aktivnosti; - dostavi Zavodu prijavu o slobodnom radnom mjestu saglasno zahtjevanom broju i strukturi učesnika; - sa učesnikom-cima zaključi ugovor-e o radu i u zakonski utvrđenim rokovima ih prijavi na obavezno socijalno osiguranje; - obezbijedi učesniku-cima ostvarivanje prava iz rada i po osnovu rada shodno propisima kojima se uređuje ta oblast; - obezbijedi i sprovede zaštitu na radu učesnika za vrijeme trajanja programa, u skladu sa zakonom, propisanim mjerama i normativima zaštite na radu; - u zakonski utvrđenim rokovima, vrši isplate zarada i uplate poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje učesnika programa; - tokom perioda osposobljavanja učesnicima obezbijedi mentorstvo i Zavodu dostavi dokaz o njegovom angažovanju; - upozna učesnika-e sa sadržajem i dinamikom sprovođenja planiranih programskih aktivnosti; - vodi dnevnu evidenciju o realizovanim aktivnostima utvrđenim operativnim planom i evidenciju prisustva učesnika; - u slučaju raskida ugovora o radu sa učesnikom programa, bez odlaganja, obavijesti Zavod i dostavi kopiju rješenja o prestanku radnog odnosa učesnika; - u slučaju uplate sredstava od strane Zavoda za period realizacije programa po prestanku radnog odnosa učesnika sa kojim je raskinut ugovor o radu i u drugim situacijama neosnovano primljenih sredstava izvrši njihov povraćaj; - omogućiti Zavodu neposredan uvid u realizaciju programa na terenu i postupi po eventualnim sugestijama Zavoda radi postizanja planiranih rezultata programa; - uspješnim učesnicima izda potvrdu o osposobljenosti za obavljanje poslova određenog radnog mjesta; - Zavodu dostavlja izvještaje o napretku i završni izvještaj o realizaciji programa; - vrši druge ugovorne obaveze.
<p>2.4. Uslovi za uključivanje nezaposlenih lica u program</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uslovi za uključivanje nezaposlenog lica u program su: <ul style="list-style-type: none"> - utvrđen individualni plan zapošljavanja u skladu sa prijavom izvođača programa i - zaključen ugovor o radu sa izvođačem programa.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavod sprovodi aktivnosti pripreme nezaposlenih lica za uključivanje u program. <p>Lice koje pripada ciljnoj grupi programa i pripremljeno je za uključivanje u program može biti učesnik programa.</p> <p>Izbor učesnika programa izvršiće izvođači iz kategorije nezaposlenih lica koja upućuje Zavod, a pripadaju ciljnoj grupi programa i pripremljena su za uključivanje u program, u skladu sa prijavom izvođača i na osnovu individualnog plana zapošljavanja.</p> <p>Postupak izbora učesnika programa vrši se na način opisan operativnim priručnikom koji čini sastavni dio ugovora o realizaciji programa zaključenog između Zavoda i izvođača programa.</p>
--	---

III PRAĆENJE REALIZACIJE PROGRAMA	
3.1. Praćenje programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizacija programa na terenu vršiće se uz kontinuirano praćenje i izvještavanje o sprovedenim aktivnostima, stanju i napretku programa. <p>Praćenjem programa obezbijeduju se uslovi za blagovremeno preduzimanje korektivnih radnji ukoliko tokom sprovođenja programa nastupe okolnosti usled kojih ih je neophodno sprovesti, a sve u cilju postizanja planiranih rezultata programa.</p>
3.2. Alati za praćenje programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ključni dokumenti za sprovođenje i praćenje ovog programa su: <ul style="list-style-type: none"> - smjernice za sprovođenje i praćenje realizacije programa; - ugovori o realizaciji programa zaključeni između Zavoda i izvođača programa; - operativni priručnik za sprovođenje programa; - ugovori o radu zaključeni između izvođača i učesnika programa. <p>Sastavni dio navedenih dokumenata je set obrazaca za izvještavanje, procjenu stepena zadovoljstva učesnika, nalaza neposrednog obilaska lokacije realizacije programa i drugih obrazaca koji prate proces sprovođenja programa.</p>
3.3. Rezultati praćenja programa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Praćenje programa predstavlja polaznu osnovu za sagledavanje: <ul style="list-style-type: none"> - procesa sprovođenja programa, uključujući i strukturne karakteristike učesnika programa; - ostvarenih rezultata i - troškova sprovođenja programa.